PEYGAMBERİN TEMEL GÖREVLERİ

Tebliğ
Vahyi eksiklik fazlalık olmadan bildirmesi

Tebyin/Beyan
Açıklamaktır.

Tezkiye
Kötü huylardan günahlardan arınmalarını sağlamaktır.

Tebşir
Müjdeleme

Teşri
Hüküm koyma

DÖNEMLER

MÜTEKADDİMUN DÖNEMİ

Tesbit Dönemi

Hz. Peygamber - sahabe - tabiun
H. 1. asrın sonlarına kadar

güvenirlik için
- yemin ettirme
- rivayeti azaltma (tehdit)
- şahit isteme
- Kur'an ile karşılaştırma
- ravileri inceleme

Muksirun sahabiler

Ebu Hureyre
Abdullah b. Ömer
Enes b. Malik
Hz Aişe
Abdullah b. Abbas
Cabir b. Abdullah
Ebu Said el-Hudri

Tedvin Dönemi

- kitaplar, toplama
- Devlet eli ile ilk → Ömer b. Abdülaziz
- karışık
- Tabiun dönemi: (Yazılı + sözlü)
  ↓
  isnad kuralı

Tasnif dönemi

- Konular - raviler gruplanır
- h.2 asır - h. 4. asır.
- Talat Koçyiğit altın çağ → H.3. Asır. Kütübi sitte
- Sahih hadisler konularına göre İLK → Buhari Müslim

Tezhib dönemi

- h.5 asır - günümüz
- MÜTEAHHİRUN DÖNEMİ

ALT DİSİPLİNLER

Rivayetül Hadis

* Hz. Pey.'in söz, fiil ve takrirleri ile ilgili rivayetlerin belirlemesidir.
  ↓
  AKTARILMASI

İLK Günümüze ulaşan en eski hadis mecmuası → Hemmam b. Münebbih Sahife-i Sahiha

Hadis Tarihi

Hadis Pey.'den günümüze geçirdiği serüveni ele alır.

İLK İlk Türkçe hadis tarihi → İzmirli İsmail Hakkı

İLK İlk müstakil türkçe eser → Talat Koçyiğit (Tamamen hadis tarihi)

Rical İlmi (Cerh-Tadil)

Cerh: X (olumsuz) → carih-mecruh

raviı kanaati

Tadil: ✓ (olumlu) → muaddil-sika

Rical kitapları h. 3. asır.

İLK Cerh-tadil toplu yazılı hale getiren → Taceddin es-Subki

İlelül Hadis

* Gizli kusur
* Muallel hadis

İhtilaful hadis

Sağlam hadis —— Sağlam hadis

X ZITLIK X

Müşkilül hadis

Dirayetül Hadis

* Senet ve metnin incelemesi
* Gerçekten hz. Peygamberle ait olup olmadığı ile ilgilenir.

Usulül Hadis (Hadis Usulü)

* Hadisleri nakledenlerin güvenirliği, naklettikleri hadisin sıhhat durumu

İLK Başlığında usul kelimesini ilk kullanan → Kadı İyad el-İmla

İLK Günümüze ulaşan ilk müstakil hadis usulü → Ramhürmüzi el Muhaddisul Fasıl

* İlk müstakil hadis usülü eserleri → H. 3. asır

* H. 3. asır — H. 4. asır başları

mütekaddimun (ravi zincirleri) — müteahhirun (ravi zincirleri)

İLK İsnad sistemini hadise ilk uygulayan → İbn Şihab ez-Zühri

Garibul Hadis

* Anlaşılması zor kelimeler

İLK Günümüze ulaşan ilk → Kasım b. Sellam Garibul Hadis

Esbabı Vurudül Hadis

* Söyleniş sebepleri
* Hangi ortamda ne amaçla

İLK İlk müstakil → Ukberi

İHTİLAF GİDERİLMESİ

Cem ve Telif
- Bağdaştırmak
- Terk etmemek
- Tercih, Tevil

Nesih
- ~~Önceki- mensuh~~ Sonraki nasih

Tercih
- Tercih

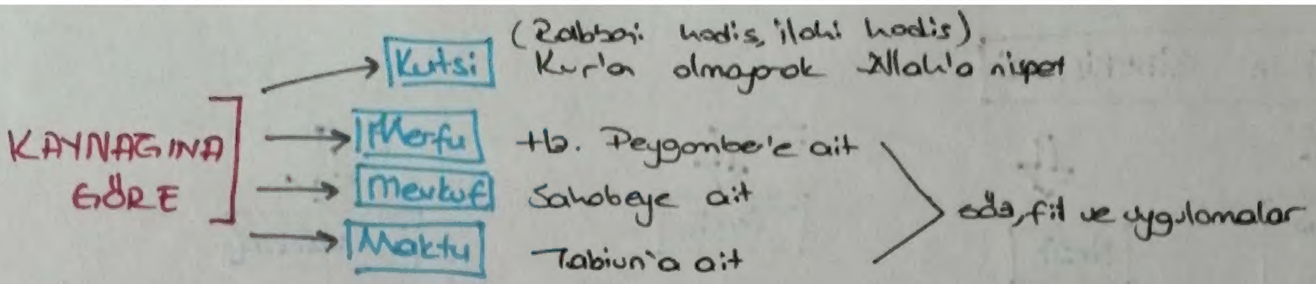
Tevakkuf
- Delil bulunana kadar beklemek

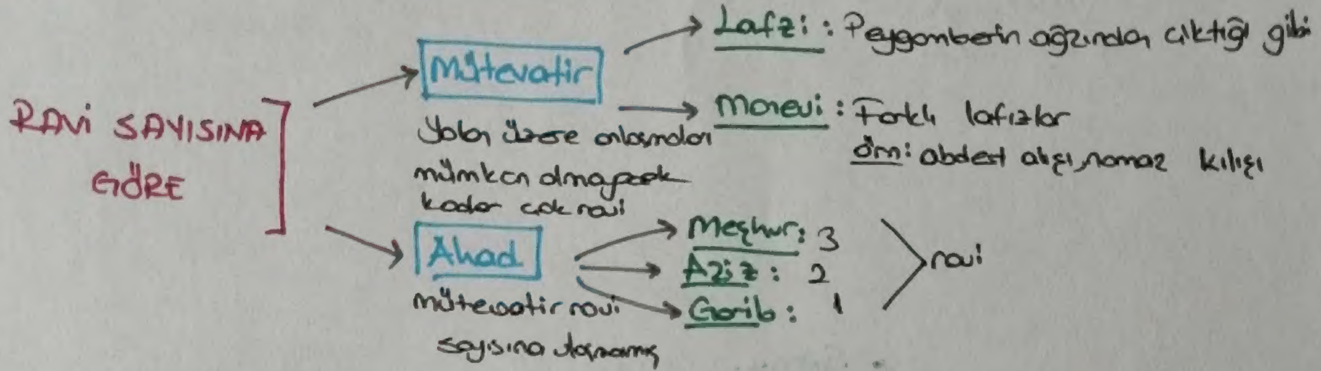
ÖĞRENİM - ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ (Tahammülül Hadis)

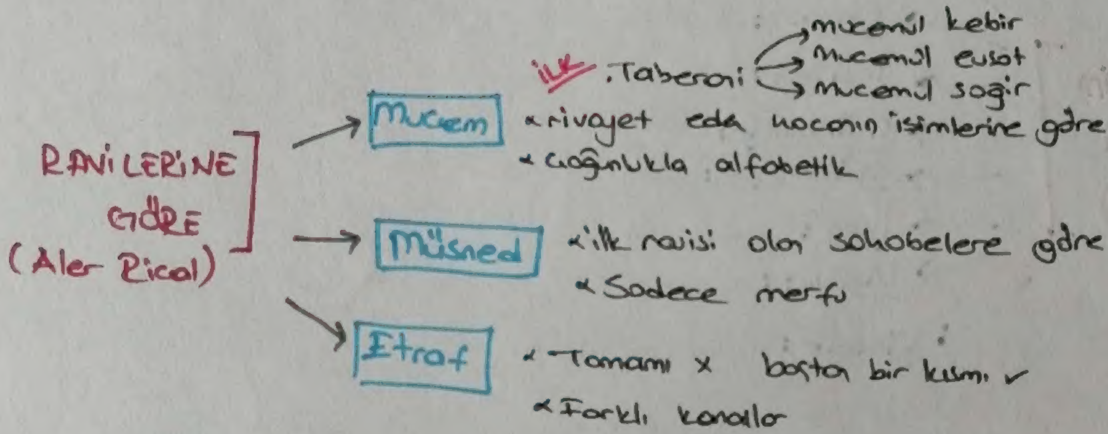
- Sema: işiterek
- Kıraat: okuyarak
- İcazet: izin
- Münavele: elden verme
- Mükatebe: yazıp gönderme
- İlam: semayla aldığını bildirme
- Vasiyet: vasiyet
- Vicade: elegeçirme- bulma

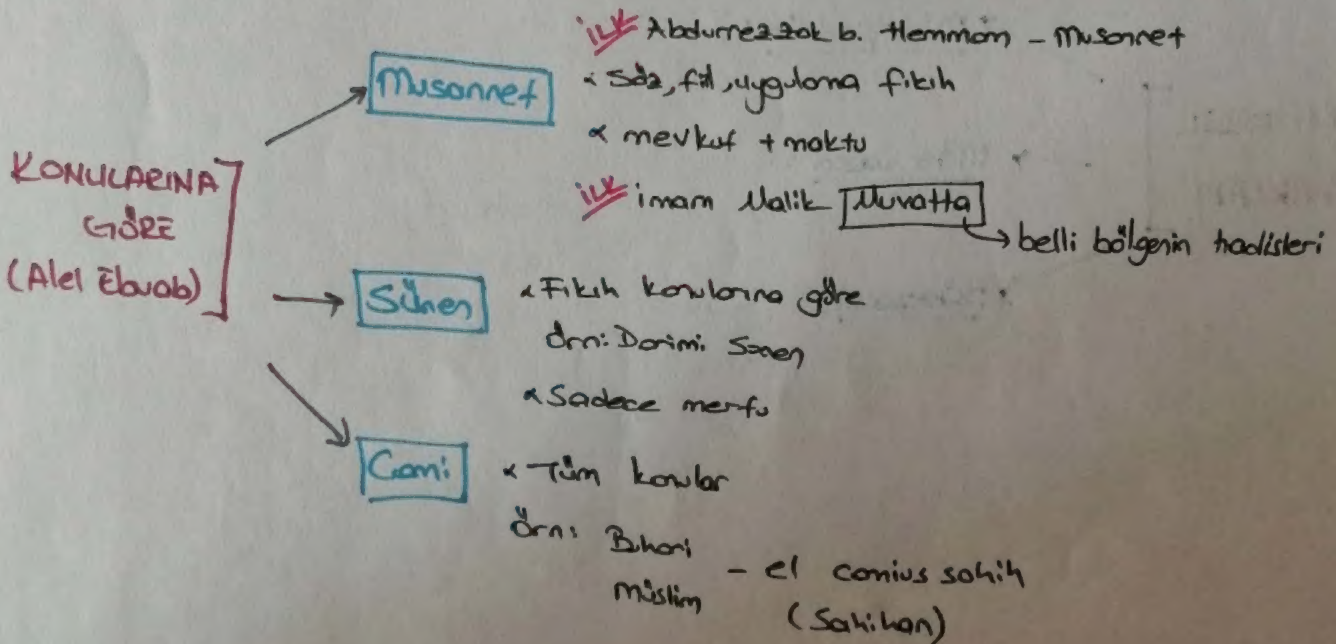
CERH TADİL TAVIRLARI

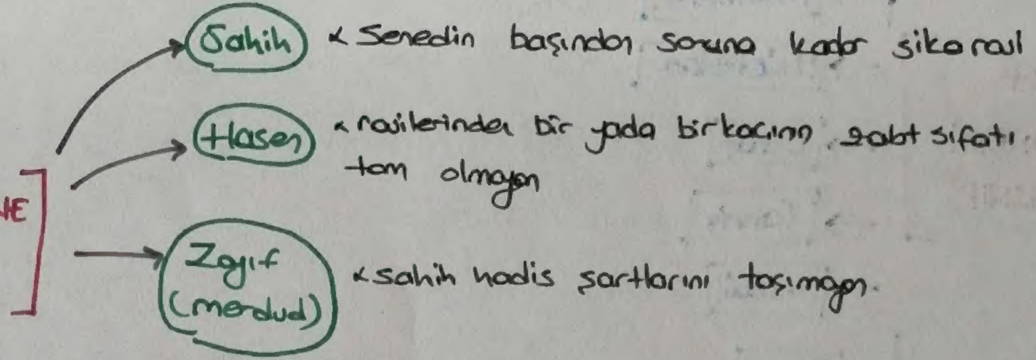
- Müteşeddid: Titiz - Katı
  - Nesai
- Mütevassıt: Orta Yol
  - Ahmed b. Hanbel
- Mütesahil: Gevşek
  - Tirmizi
  - Taberani

KAYNAĞINA GÖRE
Kutsi
(Rabbani hadis, ilahi hadis)
Kur'an olmayıp Allah'a nispet
Merfu
Hz. Peygamber'e ait
Mevkuf
Sahabeye ait
Maktu
Tabiun'a ait
söz, fiil ve uygulamalar

RAVİ SAYISINA GÖRE
Mütevatir
Lafzi: Peygamberin ağzından çıktığı gibi
Manevi: Farklı lafızlar
örn: abdest alışı, namaz kılışı
Yalan üzere anlaşmaları mümkün olmayacak kadar çok ravi
Ahad
Meşhur: 3
Aziz: 2
Garib: 1
ravi
mütevatir ravi sayısına ulaşamamış

ilk: Taberani
mucemül kebir
mucemül evsat
mucemül sağir
RAVİLERİNE GÖRE
(Ale'r Rical)
Mucem
* rivayet eden hocanın isimlerine göre
* çoğunlukla alfabetik
Müsned
* ilk ravisi olan sahabelere göre
* Sadece merfu
Etraf
* Tamamı ✗ baştan bir kısmı ✓
* Farklı kanallar

ilk Abdurrezzak b. Hemmam – Musannef
KONULARINA GÖRE
(Ale'l Ebvab)
Musannef
* söz, fiil, uygulama fıkıh
* mevkuf + maktu
ilk imam Malik Muvatta
belli bölgenin hadisleri
Sünen
* Fıkıh konularına göre
örn: Darimi Sünen
* Sadece merfu
Cami
* Tüm konular
örn: Buhari, Müslim – el camius sahih
(Sahihan)

Senetteki Kopuklukla Alakalı

- **Mürsel** — Tabiun – ~~Sahabe~~ – Peygamber
- **Munkatı** — Etbaut Tabiun – ~~Tabiun~~ – sahabe
- **Mudal** — ravi – ~~ravi~~ – ~~ravi~~ – ravi ... → iki veya daha fazla ravi yoktur.
- **Muallak** — ~~ravi~~ – ~~ravi~~ – ~~ravi~~ – ~~ravi~~ – ~~ravi~~ → ravi zinciri yoktur.
- **Müdelles** — Kusurun gizlemesi (görmediği halde görmüş gibi)

Raviye Yapılan İthamlarla Alakalı

- **Muallel** — Gizli kusur
- **Muzdarib** — Hadis × Hadis (ZIT)
- **Maklub** — Yer değiştirme
- **Şazz** — Güvenilir × Daha Güvenilir
- **Münker** — Zayıf ravi × Güvenilir ravi
- **Metruk** — Ağır eleştirilmiş ravi (kizb...)
- **Müdrec** — Eklenmiş
- **Musahhaf** — Kelime hatalı × Ravi ismi hatalı ×
- **Muharref** — Harf- harekeleme yanlış

ŞERH DÖNEMİ (TASNİF)

- Müstahreç — Güç: Hadis kitabındaki hadisleri farklı senetlerle toplar.
- Müstedrek — Ek. Örn: Sahih hadis kitaplarında yer almayan hadisler
- Etraf — Çeşitli adlar - Alfabetik sıra
- Tahriç — KAYNAK araştırma
- Şemail — Fiziki özellikler
- Rical — RAVİLER incelenir
- Zevaid — İki hadis kitabı karşılaştırılıp fazla rivayet edilen hadisleri toplar.

RAVİDE GÖRÜLEN KUSURLAR (Metaini Aşere)

ADALET
- Kizbur Ravi: Yalancılık
- İttihamur Ravi bil kizb: Yalancılıkla itham
- Cehalet: Bilinmezlik
- Fıskur Ravi: Fasıklık
- Bidatçı Ravi: Bid'atçılık

ZABT
- Fartül Gafle: Dalgınlık - Dikkatsizlik - Çok Yanılmak
- Vehim: Yanılma - Doğru Zannetmek
- Kesretel Galat: Çok Hata
- Suul Hıfz: Kötü Hafıza
- Muhalefetüs Sika: Sika raviye muhalefet

SÜNNETİN KURAN-I KERİM TEFSİRİ

MÜCMELİN TEBYİNİ

→ Kendisinden ne kastedildiği anlaşılmayacak derecede kapalı ayet

* Anlaşılması için ek beyan ✓
* Kader, kıyamet, gayb...

ÖRN: mutaffifin 14 → Kalplerin paslanması
↓
Günahkâr

MÜBHEMİN TAFSİLİ

→ Kuran, Kerimde ismi işaretler, ismi mevsuller, zamirler, cins isimleri, belirsiz zaman zarfları....

* melek, cin, topluluk...
* Belirleyecek olan yalnız rivayetlerdir.

ÖRN: Bakara 238 → Orta Namaz
↓
İkindi

MUTLAKIN TAKYİDİ

→ Bir lafzın başka niteleme ile belirginleşmesidir.

* Çoğu zaman K.K'de Allah resulünün sünneti ile ~~ta~~ takyid edilmiştir.

ÖRN: Maide 38 → "Hırsızlık yapan erkek ve kadının yaptıklarına karşı elini kesin."
mutlak

? Hangi el ? Nereden...

Cevab: Sağ el, bilekten

MÜŞKİLİN TAVZİHİ

→ ilk başta zıt gibi görünen ifadeler vardır.

ÖRN: meryem suresi:
"Cehenneme girmeyecek kimse yoktur."

Hac 22
"Allah'a inanan ve iyi işler yapanlara altından ırmaklar akan cennetlere varacaktır."

↳ Pey. "cehennem mü'minlere serin olacak"

CamScanner ile tarandı

KÜTÜBİ SİTTE

- ilk başta kütübi hamse. Kayserani = + ibn mace / sünen ilave
- şuan kütübi tis'a :
  - ↳ + imam Malik / Muvatta
  - ↳ + Darimi / Sünen
  - ↳ + Ahmed b. Hanbel / Müsned

BUHARİ - CAMİUS SAHİH

- K.K'den sonra en güvenilir kitap
- Ünvanı : Emirul müminun fil hadis
- Üzerinde en çok çalışma ve şerh yapılan eser
- ilk meclis açılışı M. Kemal'in emri ile "Buhari Hatmi"

MÜSLİM - EL CAMİUS SAHİH

- Tam adı : Müslim b. Haccac el Kuşeyri
- 15 yıl sürdü
- Bir hadisin tüm farklı kanallarını bir arada verir.

TİRMİZİ / SÜNEN

- Her hadis sonunda hadisin sıhhat durumu, alimlerin görüşü ✓
- "Kimin evinde bu kitap bulunursa orda konuşan bir Peygamber vardır."

EBU DAVUD - SÜNEN

- Fakihlerin delil olarak kullandığı ahkam hadisleri toplamıştır.

NESAİ - SÜNEN

- Remle emiri Nesai'den sahih hadisleri toplamasını istedi
- el-müctebâ : Seçilmiş hadisler

İBNİ MACE - SÜNEN

- Adı : Yezid el Kazvini
- Uzun bir mukaddime ile başlar. Kullanışlıdır.
- Darimi - Sünen'de 6. kitap olabilir demiştir.

(KÜTÜB-İ SİTTE ŞERHLERİ)

Buhari Şerhleri

+ Hattabi / Alamul hadis → İLK !
+ İbn Hacer el Askalani / Fethul Bari
+ Bedretdtin Ayni / Umdetul Kari
+ Kastallani / İrşadus Sari
+ Kirmani / Kevakibud derari

Müslim Şerhleri

+ Mezari / elmullim → ilk !
+ Nevevi / Minhac → en muteber en ünlü !
+ Suyuti / Dibac
+ Taceddin es Subki / minhacul ibtihac

Ebu Davud

! İlk Hattabi / Mealimis Sünen → İLK HADİS ŞERHİ !
+ Azimabadi / Avnul mabud
+ Seharenfuri / Bezlül mechud

Tirmizi

+ İbnul Arabi / Arizatul Ahvezi
+ Mubarekfuri / Tuhfetul Ahvezi

Nesai

+ Suyuti / Zehrur Ruba

HADİS ÇEŞİTLERİ

Senedin veya metnin ortak özelliğine göre
- Müsned
- Musahhaf
- Müdrec
- Muharref

Sıhhat Derecesine Göre
- Sahih
- Mahfuz
- Hasen
- Ma'ruf
- Muhkem

Zayıf Hadis ve Çeşitleri

Senedindeki Kopuklukla Alakalı
- Mürsel
- Munkatı
- Mu'dal
- Muallak
- Müdelles

Raviye Yapılan İthamlarla Alakalı
- Mevzu
- Maklub
- Şaz
- Muzdarib
- Münker
- Muallel
- Metruk

Kaynağına Göre
- Kutsi
- Merfu
- Mevkuf
- Maktu

Senedin özelliğine göre
- Muttasıl
- Ali Sened
- Muan'an
- Nazil Sened
- Müennen

Ravilerin Sayılarına Göre
- Mütevatir
- Ahad → Meşhur, Aziz, Garip / Fert

CamScanner ile tarandı